

2021:[nr]

**Motion om elektrifiering av hemtjänsten av
Clara Lindblom, Rikard Warlenius och
Robert Mjörnberg (alla V)**

Dnr

Stockholms stad har ambitionen att ligga i framkant i omställningen till en hållbar framtid. Målsättningen att staden ska ha en fossilbränslefri organisation till 2030 och vara helt fossilbränslefritt till 2040 ingår i den omställningen. Inom ett decennium ska därför de fordon som används i Stockholm stads verksamheter vara fossilbränslefria. Omställningen har redan börjat och kommit väldigt långt vad gäller stadens egna fordon, vilket visar vilka möjligheter som finns i en stark offentlig sektor. Dock blir det alltmer tydligt att privatiseringspolitik och miljöreformer står i motsättning till varandra. Trafikverket visade nämligen i rapporten ”LOV, logistik och transportarbete” hur privata entreprenörer leder till ökat vägtrafikarbete. Dessutom tillkommer alltså den ökade miljöbelastning det innebär i de fall privata entreprenörer i dagsläget inte använder en fossilfri fordonsflotta.

Situationen i Stockholms stad är allvarlig, då det helt saknas fordonskrav i pågående avtal med privata hemtjänstutförare. Detta är sannolikt också förklaringen till att det inte finns så många miljöbilar inom den upphandlade hemtjänsten. En enkät från äldreförvaltningen och miljöförvaltningen har nämligen visat att 70 procent av de privata hemtjänstaktörer som har svarat använder bil i tjänsten och att 85 procent av bilarna drivs på bensin medan resterande är dieseldrivna. Eftersom endast cirka 30 procent av hemtjänsten i staden utförs i kommunal regi är det synnerligen angeläget att i det fortsatta arbetet med elektrifiering av hemtjänsten helt fokusera på de privata aktörerna.

För närvarande är det enda som står i avtalet med de privata hemtjänstaktörerna att de ska följa stadens miljöprogram, vilket uppenbarligen inte har varit tillräckligt styrande, jämfört med takten i omställningen inom den kommunala hemtjänsten. Äldrenämnden behöver därför snarast inleda ett arbete med att komplettera förfrågningsunderlaget i samråd med miljö- och hälsovårdsnämnden. Till att börja med måste målen att Stockholm ska vara en fossilbränslefri organisation 2030 och vara fossilbränslefritt 2040 tillfogas

samt krav ställas på att fordonen som används i utförandet av tjänsten ska vara miljöfordon. Möjligheten till erforderlig uppföljning behöver även säkras i avtalen och ansvaret för uppföljningen klargöras, antingen genom att äldrenämnden tillskjuts resurser eller genom samarbete med miljö- och hälsovårdsnämndens Fleet managers.

Inför revideringen av förfrågningsunderlaget kan det även behöva utredas om den genomförda enkäten om miljöbilar till de privata aktörerna är tillräcklig som underlag eller om den bör kompletteras för att få en fullständig bild av hur stor andel av upphandlad hemtjänst som idag bedrivs med fossilbränsleddrivna bilar.

Idag används beteckningen miljöfordon om allt från elbilar till små bensin- och dieselbilar, men motionen syftar till att kravet på miljöfordon i hemtjänsten givetvis ska vara elbilar. Definitionen av fordonskravet ska vara miljöbil spjutspets som är det mest krävande alternativet i stadens definition.

Vänsterpartiet i Stockholm stad föreslår därför att kommunfullmäktige uppdrar åt äldrenämnden att i samråd med miljö- och hälsovårdsnämnden

- ta fram förslag till nytt förfrågningsunderlag för upphandlad hemtjänst där det klargörs att fordon som ingår i uppdraget ska vara miljöbil spjutspets enligt stadens definition
- klargöra i förfrågningsunderlaget att ingångna avtal följs upp genom insamlande av registreringsnummer för respektive verksamhetsutförare för att säkerställa efterlevnad
- föreslå vilken nämnd som lämpligen har ansvaret för uppföljning av miljökraven och ange vilka resurser som krävs för uppdraget.

Stockholm den 3 mars 2021

Clara Lindblom, Rikard Warlenius och Robert Mjörnberg (alla V)